

Het Vlaams regeerakkoord kwam er niet zonder horten of stoten. En dat het te volgen parcours bijzonder hobbelig zal verlopen, bleek al tijdens de presentatie van het akkoord. Eerst zonder cijfers, toen ineens wel, maar die bleken niet juist te zijn.

# “Wie zo zijn huishouden runt moet binnenkort bij het OCMW aankloppen”

REACTIES OP HET REGEERAKKOORD

CHRISTOPH

ILSE

JO

“Het zal een straffe minister moeten zijn die deze merkwaardige boekhouding wil laten kloppen.”

TEKST Willem-Jan van Ekert

FOTOGRAFIE Anton Coene

Hoe moet je over dit akkoord een oordeel vellen? We vroegen het aan drie secretarissen van ACV Openbare Diensten.

**In eerste instantie reageerde het ACV vrij gematigd op het regeerakkoord. Op sommige vlakken zelfs positief.**

**ILSE REMY**  
VERANTWOORDELIJKE VOOR DE  
VLAAMSE OVERHEIDSDIENSTEN

**CHRISTOPH VANDENBULCKE**  
VERANTWOORDELIJKE VOOR DE  
LOKALE EN REGIONALE BESTUREN

**JO VAN DER HERTEN**  
VERANTWOORDELIJKE VOOR  
DE LIJN

**JO** “We klonken gematigd positief. Zo hoeft De Lijn de komende jaren niet drastisch te besparen en er zou zelfs een extra toelage van 10 miljoen euro komen. Maar die blijkt achteraf gefaseerd ingevoerd te worden over vijf jaar. Die investering is dus verwaarloosbaar. Wat me zorgen baart, is de openbare aanbesteding in een nog te bepalen vervoerregio, wat de deur openzet voor doorgedreven privatisering. De uitrol van de basisbereikbaarheid zou opschuiven in de tijd en voor de minimale dienstverlening

lijkt het erop dat die van de NMBS wordt overgenomen, dus ook met inperking van het stakingsrecht. En wat werkdruk betreft: De Lijn blijft kampen met een gigantisch personeelstekort. Het grote onderhandelingspunt zal het loopbaan- en loonmodel zijn dat er bij de technische diensten moet komen. We zitten ook aan de vooravond van de sociale verkiezingen: De Lijn heeft een nieuwe structuur met één centrale directie en telt één ondernemingsraad en 3 CPBW's (comités voor preventie en bescherming op het werk), wat een flinke vermindering is ten opzichte van vandaag. De gesprekken over het aantal afgevaardigden van de vakbonden daarin moeten nog op gang komen. Ook in het lokaal overleg wil men minder mandaten voor ons.”

**Zijn er verschillen tussen deze en de vorige regering?**

**ILSE** “Het vorige beleid wordt verdergezet maar dan nog iets erger. In het akkoord staan

zaken waar we ons grote zorgen over maken. Vroeger waren er grote beleidsdomeinen, die werden vervolgens versnipperd en nu worden die domeinen weer vergroot. Tegelijk wil de regering nog meer inzetten op centralisering van diensten. Dat deden ze al door de personeelsdiensten om te vormen tot één groot dienstencentrum en door de centralisatie van het boekhoudkantoor. In beide gevallen loopt het vierkant. Dan zijn er natuurlijk de besparingen: er moeten 1.440 mensen weg. Daaronder zitten ook naakte ontslagen, ook al beweert men van niet. Op het einde van deze regeerperiode zal dan in totaal 1 op 5 van alle personeelsleden van de Vlaamse overheid verdwenen zijn. Dat is niet meer houdbaar. Want het aantal taken vermindert niet, integendeel. Het Rekenhof zei al in 2016 dat de besparingen te ver gingen.”

**CHRISTOPH** “De regering stelt schampteloos voor dat ze die 1.440 ambtenaren halen uit de mensen die overkwamen van de federale en provinciale diensten. Die kwamen bij de DVO (diensten van de Vlaamse overheid) als gevolg van de zesde staatsvorming.”

**ILSE** “Ze vergeten dat die mensen op andere punten in het regeerakkoord juist een belangrijke taak krijgen toegewezen. Zo zal er bij de VDAB flink gesneden worden, tegelijk zegt het regeerakkoord dat activeren en wijkwerken belangrijk wordt. Dit regeerakkoord staat vol met dat soort tegenstellingen.”

**CHRISTOPH** “We kregen spijkerharde garanties van toenmalig minister Homans: niemand die uit de provincies zou overkomen, zou er ook maar iets bij inschieten. Ondertussen zijn veel van die mensen niet bij een DVO terechtgekomen maar bij een vzw, sommige daarvan bestaan zelfs al niet meer. Dit is boerenbedrog van de bovenste plank. Die groep mensen nog eens viseren is ronduit schandelijk. De

## DE CONFRONTATIE

regering heeft het absoluut niet goed voor met het personeel van de overheden. En dan spreek ik nog niet over wat er overblijft van de dienstverlening. Men kan niet blijven zeggen dat we meer gaan doen met minder.”

### De regeringspartijen schreeuwen dit toch al jaren van de daken?

**ILSE** “Het statutaire karakter van de ambtenaren wil men verder afbouwen. Maar als je aan de voordelen van ambtenaren zit, moet je ook kijken naar de gevolgen voor de andere randvoorwaarden, zelfs al is dat federale materie. Een ambtenaar die op medisch pensioen gaat, bouwt geen pensioenrechten meer op. Een contractuele valt terug op de mutualiteit, maar bouwt wel die rechten op. Ze moeten niet volledig het contractuele systeem volgen, maar wel de consequenties dragen en de verschillen ten nadele van statutairen ook wegwerken. Belangrijk naast ziekte, tweede pijler en loopbaanmogelijkheden is ontslagbescherming bij politieke druk of inmenging. Dat laatste is echt cruciaal.”

### Hoor ik dat jullie bereid zijn het statutaire karakter los te laten?

**ILSE** “Nee. Als aan de arbeidsvoorwaarden en de bescherming wordt getornd, heeft het zelfs geen zin om te gaan praten. Wij hebben nu nog een 70/30 verhouding statutair/contractueel maar bij lokale en regionale overheden is dat al omgekeerd. Als men per se door wil gaan met die contractuele tewerkstelling, dan moet dat wel een volwaardige zijn.”

**CHRISTOPH** “In Nederland bestaat het statuut niet meer als algemeen principe. Maar daar is die overgang ordentelijk verlopen: de bescherming is goed geregeld, net als de ontslagregelingen. Het probleem is dat de personeelsleden van de overheid in de hoek zitten waar de klappen vallen. Van het negatieve beeld dat van hen in de media werd opgehangen, maakt deze rechtse regering dankbaar gebruik. De zogenaamde kaderstellende Vlaamse overheid is een skelet zonder vlees en al heel lang zonder vet. Hun taken zullen terecht komen bij de lokale besturen die daar nu al geen centen voor hebben. Dat is het perverse gevolg van de interne staatshervorming. Vlaanderen zegt wat er moet gebeuren en de uitvoerende taken schuift men naar lagere niveaus terwijl de centen niet volgen. Zo is het wel gemakkelijk om een beleid uit te stippelen.”



## “IK VERWACHT DE VOLGENDE JAREN OOK BINNEN DE LIJN EEN VERSCHUIVING RICHTING PRIVATISERINGEN”

JO VAN DER HERTEN

**ILSE** “Wij laten die statutaire benoemingen niet zomaar vallen. We willen praten over het statuut van contractuelen: dat moet verbeteren. Als we op een punt komen dat de verschillen tussen beiden miniem zijn, dan zitten we in een ander verhaal.”

**CHRISTOPH** “Over een ander verhaal gesproken: uit een enquête die we onlangs hielden, bleek dat 28% van de personeelsleden binnen de lokale overheden dagelijks ongeoorloofde politiek druk ondervinden. De objectiviteit van de publieke dienstverlening staat onder zware druk. Bovendien is sinds 1993 niets meer gewijzigd aan de salarisstructuur van het personeel. Behalve voor de top. Sinds 2008 hebben we voor de lokale regionale overheden geen enkel sectoraal akkoord kunnen afsluiten. De Vlaamse overheid trekt er zich niets van aan.”

### Hoe zit het met de plannen rond privatiseringen?

**CHRISTOPH** “Dat spel wordt steeds subtieler gespeeld, zeker door de lokale besturen. Zo zegt men meer te willen investeren in de woonzorgcentra. Prima denk je dan. Maar de systemen die de zorg in totaliteit moeten financieren, krijgen het steeds moeilijker. Met als gevolg dat lokale besturen steeds vaker overwegen hiervoor een vzw op te richten. Want dan geniet men allerlei subsidies, fondsen en tax shifts. Men wil ook allerlei private initiatieven mogelijk maken op vlak van drinkwatervoorziening, crematoria, vuilophaling en dergelijke.”

**JO** “Ik verwacht de volgende jaren ook binnen De Lijn een verschuiving richting



privatiseringen. Er is al die 50/50 verhouding met de privé-exploitanten. Al het bijkomend werk wordt nu al uitbesteed aan hen. Ik sluit niet uit dat die verhouding de volgende jaren gaat verschuiven.”

**CHRISTOPH** “We zijn in het verhaal rond het regeerakkoord een belangrijk element vergeten: de druk van Bart De Wever. Er zou belastinggeld vrijkomen om de lokale besturen te versterken. Zo neemt de Vlaamse regering de helft van de responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenen van statutaire ambtenaren van lokale en regionale besturen op zich.”

### Goed nieuws toch?

**CHRISTOPH** “Op zich wel, maar wat me niet vrolijk maakt is dat van de 90 miljoen die daarvoor nodig is ongeveer de helft naar Antwerpen vloeit. Niet geheel toevallig de stad van onze vriend De Wever. De rest gaat naar de andere centrumsteden. Een behoorlijk doorzichtige truc. Die responsabiliseringsbijdragen kwamen er omdat de pensioenen die nu uitgekeerd worden niet meer gedekt worden door ambtenaren die nu intreden. Door de afschaffing van de statutairen, die daar tot voor kort wel voor zorgden, heeft men zelf het probleem gecreëerd en lost men dat nu gedeeltelijk op met belastinggeld. Ik ben niet tegen een injectie uit algemene middelen zoals die voor alle andere pensioenen gebeurt, maar men had dat moeten financieren via de basisbijdragen voor alle lokale besturen. Om die perverse financiering te camoufleren, richt men nu een fonds op voor ‘het beheer van de open ruimte’, voor alle gemeenten behalve de centrumsteden. Dat zijn 287 gemeenten waarvoor een potje klaarstaat dat tegen 2024 124 miljoen euro moet bevatten. Belachelijk. En als kers op de taart, om de schandvlek van Vlaanderen te bedienen, heeft men 4 miljoen gereserveerd voor Ninove, Denderleeuw, Geraardsbergen en Zottegem. Gemeenten waar het Vlaams Belang de grootste partij werd. Die zouden meer dan andere steden te kampen hebben met armoede ... Als je heel dat regeerakkoord leest dan zie je wat voor zootje het allemaal is.”

## “HET RAMMELT LANGS ALLE KANTEN, DIT IS GEEN BEGROTING”

CHRISTOPH VANDENBULCKE

### De vraag blijft waarom jullie reacties zo gematigd waren op het regeerakkoord.

**CHRISTOPH** “Omdat we moesten reageren op een stuk dat verre van volledig was. En in de Excelletjes die nu binnensijpelen, lezen we uit die cijfers meer dan wat er in het akkoord staat. Het zal een straffe minister moeten zijn die deze merkwaardige boekhouding wil laten kloppen. Het rammelt langs alle kanten, dit is geen begroting. Wie zo zijn huishouden runt, moet binnenkort bij het OCMW aankloppen.”

**JO** “Wij vroegen de minister van mobiliteit om opheldering over wat het akkoord nu eigenlijk betekent want het is enorm oppervlakkig geschreven.”

**ILSE** “Men is al 20 jaar bezig over functiewegingen, loopbaanbeleid en we zijn niet tegen onderhandelingen hierover. Het is belangrijk dat dit in zijn geheel gebeurt en niet stukje voor stukje. Wij willen praten. Maar als dat op het niveau van de vorige regering is dan zijn we vlug uitgepraat.”

**CHRISTOPH** “We zijn ergens ook wel hoopvol. Bart Somers is geen Liesbeth Homans. Er kan met hem gesproken worden. Maar uiteindelijk is er maar één argument doorslaggevend: ‘show us the money’, om ene De Wever te citeren.”

